КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра цивільного адміністративного та фінансового права

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПП 5. Право інтелектуальної власності

2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Воронова Ольга Василівна, завідувачка кафедри цивільного, адміністративного та фінансового права кандидатка юридичних наук
Контактний телефон	+380677559149
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	229-416-4665, код доступу 229
E-mail:	olgavoronova231963@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=1009
Консультації	Консультації проводяться в дистанційному режимі за попереднім погодженням із викладачем через месенджери або електронну пошту

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Галузь знань	G інженерія, виробництво та будівництво	
Спеціальність	G18 геодезія та землеустрій	
Освітня програма	Геодезія та землеустрій	
Форма навчання	Очна (денна), заочна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 2	
Цикл підготовки	Професійної підготовки	
Статус дисципліни	Обов’язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	4
	Загальна кількість годин	120
	Аудиторних годин	42
	Лекції	24
	Практичні	18
	Самостійна робота	78
Форма контролю	Екзамен	
Попередні компоненти (Пререквізити)	-	
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	Паралельні компоненти: ПП 6 Управління проектами	

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Основною метою курсу є підготовка спеціалістів для захисту авторських і патентних прав при дослідженнях, розробці, проектуванні, будівництві та експлуатації об'єктів ІВ з урахуванням сучасних національних та міжнародних законів.

У межах цього курсу здобувачі вищої освіти формують загальні та професійні компетентності, а саме опановують знання зі специфіки інтелектуальної власності як результату інтелектуальної творчої праці людини у будь-якій сфері людської життєдіяльності.

Формування системи економіко-правових знань щодо створення та управління інтелектуальною власністю, як джерела соціального, технічного, економічного та культурного розвитку суспільства, а також придбання навичок щодо ефективного використання та захисту інтелектуальної власності у професійній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

Основними завданнями вивчення дисципліни «Право інтелектуальної власності» є забезпечення засвоєння матеріалу дисципліни студентами про основні принципи та теоретичні засади правомірної поведінки у сфері інтелектуальної власності, з'ясування змісту основних юридичних категорій у сфері інтелектуальної власності, а також визначення та розкриття основних проблем правозастосування у сфері інтелектуальної власності

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

теоретичні засади інтелектуальної власності, концепції, основні напрями і проблеми розвитку, шляхи удосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності, тенденції та перспективи його розвитку за умов ринкової економіки і демократизації суспільства, основні наукові теорії у сфері інтелектуальної власності.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

правильно визначати проблеми інтелектуальної власності та законодавства у цій сфері, шляхи їх подолання, тлумачити та розкривати основні поняття, інститути та категорії інтелектуальної власності, здійснювати наукові дослідження.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 8. Здатність захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

Програмні результати навчання:

РН 1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

РН 6. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готовити тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори.

РН 10. Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.

Тема 1. Загальні положення про право інтелектуальної власності Джерела права інтелектуальної власності

РОЗДІЛ 2. АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА.

Тема 2.Авторське право та суміжні права

РОЗДІЛ 3. ПАТЕНТНЕ ПРАВО

Тема 3.1 Винахід

Тема 3.2 Корисна модель

Тема 3.3 Промисловий зразок

РОЗДІЛ 4 ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Тема 4.1 Право промислової власності на комерційне (фірмове) найменування

Тема 4.2. Правове регулювання торговельної марки

Тема 4.3. Правова охорона географічних зазначень

РОЗДІЛ 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Тема 5.1 Правова охорона компонування ІМС

Тема 5.2. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій

Тема 5.3. Правова охорона сортів рослин і порід тварин (селекційних досягнень)

Тема 5.4. Правова охорона комерційної таємниці

Тема 5.5. Правова охорона прав на наукові відкриття

РОЗДІЛ 6. ДОГОВОРИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. ЗАХИСТ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Тема 6. Договори на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності

РОЗДІЛ 7 ОХОРОНА ТА ЗАХИСТ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Тема 7. Захист права інтелектуальної власності

Тема 8. Міжнародно-правові аспекти охорони інтелектуальної власності

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті. http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5478

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:

1. **Поточний контроль:** передбачає оцінювання виконання завдань практичних занять і результатів тестування за темами та розділами дисципліни у Віртуальній аудиторії КПУ.

2. **Семестровий (підсумковий) контроль:**

проводиться у формі **екзамену** та передбачає виконання, тесту за матеріалом усього курсу.

Особливість оцінювання: всі види поточного і семестрового контролю оцінюється викладачем за **100-бальною шкалою**.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Загальний підсумковий бал за дисципліну (за 100-бальною шкалою) формується як середньозважена величина на основі всіх поточних і підсумкових оцінок здобувача, отриманих протягом семестру, з урахуванням питомої ваги кожного виду діяльності.

Підсумковий бал = ($B_1 \times k_1$) + ($B_2 \times k_2$) +… +($B_n \times k_n$) + ($B_{екз.} \times k_{екз.}$)

де:

$B_1, B_2, B_3, \ldots, B_n$ – бали за виконання завдань поточного контролю на практичних (семінарських) заняттях, самостійної та індивідуальної роботи, виставлений за 100-бальною шкалою; $k_1, k_2, k_3, \ldots, k_n$ – вагові коефіцієнти відповідного виду контролю;

$B_{екз.}$ – бал за підсумковий семестровий контроль (екзамен), виставлений за 100-бальною шкалою; $k_{екз.}$ – ваговий коефіцієнт підсумкового семестрового контролю (екзамену).

Сума вагових коефіцієнтів поточного та підсумкового контролю дорівнює 1

$$k_1 + k_2 + k_3 + \ldots + k_n + k_{екз.} = 1$$

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	**100**	**0,08**	**8**
Тема 1Загальні положення про право інтелектуальної власності. Джерела права інтелектуальної власності. Виконання завдань практичного заняття	100	0.05	5
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 1.	100	0,03	3
РОЗДІЛ 2. АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА	**100**	**0,08**	**8**
Тема 2. Авторське право та суміжні права. Виконання завдань практичного заняття	100	0,05	5
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 2	100	0,03	3
РОЗДІЛ 3. ПАТЕНТНЕ ПРАВО	**100**	**0,12**	**12**
Тема 3.1. Винахід. Виконання завдань практичного заняття	100	0,03	3
Тема 3.2. Корисна модель. Виконання завдань практичного заняття	100	0,03	3
Тема 3.3. Промисловий зразок. Виконання завдань практичного заняття	100	0,03	3
Виконання тестів теоретичного матеріалу з тем 3.1. – 3.3..	100	0.03	3
РОЗДІЛ 4. ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	**100**	**0,12**	**12**
Тема 4.1. Право промислової власності на комерційне (фірмове) найменування. Виконання завдань практичного заняття	100	0,03	3
Тема 4.2. Правове регулювання торговельної марки. Виконання завдань практичного заняття	100	0,03	3
Тема 4.3. Правова охорона географічних зазначень. Виконання завдань практичного заняття	100	0.03	3
Виконання тестів теоретичного матеріалу з тем 4.1–4.3	100	0.03	3
РОЗДІЛ 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТ	**100**	**0,15**	**15**
Тема 5.1. Правова охорона компонування інтегральних мікросхем. Виконання завдань практичного заняття	100	0,02	2
Тема 5.2. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій. Виконання завдань практичного заняття	100	0,02	2
Тема 5.3. Правова охорона сортів рослин і порід тварин (селекційних досягнень). Виконання завдань практичного заняття	100	0,02	2
Тема 5.4. Правова охорона комерційної таємниці. Виконання завдань практичного заняття	100	0,02	2
Тема 5.5. Правова охорона прав на наукові відкриття. Виконання завдань практичного заняття	100	0.02	2
Виконання тестів теоретичного матеріалу з тем 5.1–5.5	100	0,05	5
РОЗДІЛ 6. ДОГОВОРИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	**100**	**0,07**	**7**
Тема 6. Договори на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Виконання завдань практичного	100	0,04	4

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
заняття			
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 6	100	0,03	3
РОЗДІЛ 7. ОХОРОНА ТА ЗАХИСТ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	**100**	**0,08**	**8**
Тема 7. Захист права інтелектуальної власності. Виконання завдань практичного заняття	100	0,03	3
Тема 8. Міжнародно-правові аспекти охорони інтелектуальної власності. Виконання завдань практичного заняття	100	0,03	3
Виконання тестів теоретичного матеріалу з тем 7–8	100	0,02	2
Екзамен	**100**	**0,3**	**30**
Разом	**100**	**1,00**	**100**
Додаткові досягнення з навчальної дисципліни (за наявністю) Результати науково-дослідної діяльності здобувача, зокрема за такі активності: – участь у предметних олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт з навчальної дисципліни; – участь у засіданнях наукових гуртків, зокрема в обговореннях у форматі круглих столів, присвячених актуальним темам з навчальної дисципліни; – публікації результатів досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, а також виступи на наукових конференціях.	**До 10 балів**		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Відмінно	Здобувач системно володіє положеннями права інтелектуальної власності, правильно розрізняє його об’єкти, суб’єктів, особисті немайнові та майнові права. Самостійно застосовує нормативні положення під час виконання практичних завдань, обґрунтовує умови набуття, використання та захисту прав, пояснює призначення договорів щодо розпорядження майновими правами. Відповіді повні, послідовні та юридично аргументовані.
82–89	B	Добре	Здобувач упевнено пояснює основні інститути права інтелектуальної власності, правильно визначає правовий режим її об’єктів та способи захисту прав. Практичні завдання виконує переважно самостійно; допускає окремі неточності в термінології або аргументації, які не змінюють суті висновків.
75–81	C	Добре	Здобувач володіє основним матеріалом, розрізняє авторське право, суміжні права та право промислової власності. Правильно виконує типові практичні завдання, але пояснення умов правової охорони, договірного використання або захисту прав недостатньо повні. Допущені помилки здатний виправити після уточнення.
67–74	D	Задовільно	Здобувач відтворює базові поняття, називає основні об’єкти та суб’єктів права інтелектуальної власності. Практичні завдання виконує за зразком або з допомогою викладача. Допускає помилки у визначенні змісту прав, умов їх набуття та способів захисту; висновки обґрунтовує частково.
60–66	E	Задовільно	Здобувач демонструє мінімально достатні знання основних понять та інститутів дисципліни. Частково розрізняє правові режими об’єктів інтелектуальної власності, виконує найпростіші практичні завдання з допомогою викладача. Відповіді фрагментарні, застосування нормативних положень викликає труднощі.
35–59	FX	Незадовільно	Здобувач має несистемні знання, плутає об’єкти, суб’єктів і зміст прав інтелектуальної власності. Не може належно застосувати нормативні положення під час виконання типових практичних завдань, допускає суттєві помилки та не обґрунтовує висновки.
1–34	F	Незадовільно	Здобувач не демонструє базових знань із дисципліни, не розрізняє основні об’єкти та види прав інтелектуальної власності. Не виконує найпростіших практичних завдань навіть із допомогою викладача, не може пояснити основні положення щодо набуття, використання та захисту прав.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання	З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.
Політика академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилатися на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами. У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.
Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану	Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу. *Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог* У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів. Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим. Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі. *Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин* У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється *«Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмежені або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті».* Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Право інтелектуальної власності : підручник / О. І. Харитонова та ін. ; за заг. ред. О. І. Харитонової. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 540 с.
2. Право інтелектуальної власності : підручник / А. В. Аксютіна, Л. В. Межевська, О. В. Нестерцова-Собакарь та ін. ; за заг. ред. Т. В. Ярошевської. Дніпро : ДДУВС, 2022. 336 с. URL: https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/10689.
3. Кириченко В. М., Кириченко Ю. В., Соколенко Ю. М. Право інтелектуальної власності : підручник. Запоріжжя : Національний університет «Запорізька політехніка», 2024. 161 с. URL: https://eir.zp.edu.ua/items/fcf1a8da-5efb-4fcc-8630-0590372c8c8a.
4. Право інтелектуальної власності : підручник / за заг. ред. С. Б. Булеци, О. І. Чепис. Ужгород : РІК-У, 2019. 488 с.
5. Право інтелектуальної власності : підручник / О. І. Харитонова, Є. О. Харитонов, Т. С. Ківалова та ін. ; за заг. ред. О. І. Харитонової. 2-ге вид., стереотип. Київ : Юрінком Інтер, 2022. 540 с.
6. Право інтелектуальної власності : підручник / О. С. Юнін, К. Р. Резворович, М. П. Юніна та ін. Дніпро : ДДУВС, 2025. 148 с. URL: https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/16657.

Додаткова література

7. Право інтелектуальної власності : підручник / за ред. О. А. Підопригори, О. Д. Святоцького. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2002. 624 с.
8. Право інтелектуальної власності : академічний курс : підручник / О. П. Орлюк та ін. ; за ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
9. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність : підручник. 2-ге вид., стереотип. Київ : Знання, 2008. 431 с.
10. Потєхіна В. О. Інтелектуальна власність : навчальний посібник / за ред. І. І. Дахна. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 414 с.
11. Право інтелектуальної власності : навчальний посібник / В. Р. Кравець, В. Г. Олюха, О. М. Стець та ін. ; за заг. ред. В. Р. Кравця, В. Г. Олюхи. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 270 с.
12. Інтелектуальна власність та авторське право : навчальний посібник / І. М. Чістякова, І. Б. Кривдіна, Д. В. Буряк та ін. Київ : Каравела, 2023. 204 с.
13. Еннан Р. Є., Мазуренко С. В. Право інтелектуальної власності : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ «ОЮА», 2019. 136 с. URL: https://doi.org/10.32837/11300.14908.
14. Кодинець А. О. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг : монографія. Київ : Київський університет, 2007. 312 с.
15. Дроб'язко В. С. Колективне управління авторським правом і суміжними правами. Зарубіжний досвід : монографія. Київ : Лазурит-Поліграф, 2010. 160 с.
16. Якубівський І. Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 522 с.
17. Капіца Ю. М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку. Київ : Академперіодика, 2017. 664 с.
18. Інтелектуальна власність у креативних індустріях : монографія / за ред. А. С. Штефан. Київ : Інтерсервіс, 2024. 231 с.

Нормативні документи

19. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text.
20. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. Книга четверта «Право інтелектуальної власності». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text.
21. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text.
22. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав : Закон України від 15.05.2018 № 2415-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text.
23. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text.
24. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text.
25. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text.
26. Про правову охорону географічних зазначень : Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14#Text.
27. Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів : Закон України від 05.11.1997 № 621/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-вр#Text.
28. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text.
29. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 09.09.1886. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text.
30. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS) від 15.04.1994. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018#Text.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ). URL: https://nipo.gov.ua.
2. Інформаційний портал УКРНОІВІ. URL: https://portal.nipo.gov.ua/uk.
3. Законодавство України : офіційна база даних Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws.
4. Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України. URL: https://ndiiv.org.ua.
5. Всесвітня організація інтелектуальної власності (WIPO). URL: https://www.wipo.int.
6. Європейське патентне відомство (EPO). URL: https://www.epo.org.